

Jaap Dirkmaat

“Bleker had een andere baan moeten kiezen”

Jaap Dirkmaat is terug. Na een paar jaar in de luwte staat hij sinds begin dit jaar weer volop in de belangstelling nadat hij Das en Boom nieuw leven inblies om de Staat voor de rechter te dagen en investeringen in natuur af te dwingen. Via de site Blekerleaks.nl roept hij op geheime documenten te lekken die hem helpen bij de rechter. Dirkmaat is niet onder de indruk van het begrotingstekort dat bezuinigingen volgens de regering onvermijdelijk maakt. “We besteden jaarlijks net zoveel aan kauwgum als aan natuur.”

— Korné Versluis (journalist)

> *De gang naar de rechter heeft het imago van de natuurbescherming in het verleden goed gedaan. Natuurbeschermers misbruiken de rechter als verdragingsstactiek en zitten zo economische ontwikkeling in de weg.*

“Dat is een rare redenering. Als de regering zich niet aan de afspraken houdt, is niks meer veilig. En er is maar één manier om dat aan de kaak te stellen, en dat is de rechter. Ik ben ook helemaal niet onder de indruk van het woord verdragingsstactieken. Als je de ondergang van de mensheid kunt vertragen, ben je goed bezig. Niets komt niet uit de natuur. We moeten ons diep schamen voor dit beleid. Eén crisisje dat door banken wordt veroorzaakt en de zorg, de cultuur, het leger, alles mag in het verderf. Het was al voor de bezuinigingen al kantje boord met het Nederlandse beleid, maar de EHS werkte wel. Er was een verdraging in het uitsterven van soorten zichtbaar. De EHS werkt dus. Maar dan moet je niet zestig procent op beheer gaan korten. Dan ga je tegen verdragen in die zijn goedgekeurd door 25 lidstaten van de EU en 25 parlementen.”

Hoe heilig is de EHS?

“Niet. Als Bleker een goed ander plan gehad zou hebben, had ik niet gesteigerd. Als hij de natuurorganisaties zat was vanwege een arrogante houding uit het verleden en liever boeren had ingezet om bijvoorbeeld een verbindingzone

“Als je de ondergang van de mensheid kunt vertragen, ben je goed bezig”

met coulisselandschap van hier [Beek, red.] naar de Achterhoek hadden willen aanleggen, was mij dat ook prima geweest. Daar was wel wat voor te zeggen geweest, maar je moet niet denken dat boeren de natuur goedkoper onderhouden.

Boeren van Sicilië tot Jutland zijn al decennia bedonderd. Geen enkele overheid is zijn afspraken nagekomen als het gaat om agrarisch natuurbeheer. Dat wantrouwen moet je ook vergoeden. Een ander beleid kan wel rechtvaardiger zijn, en met meer bezieling worden uitgevoerd. Denk aan de boeren in Limburg die nu de korenwolf redden. Daar zijn ze trots op. Ze worden er goed voor betaald, maar dat is ook logisch. Het graan dat ze verbouwen is praktisch onverkoopbaar. Ze kweken nu korenwolven. Maar daar trekt Bleker nu de stekker uit.”

Bleker noemde Das en Boom een ‘clubje’ waar je geen lid van kan worden.

“Ja, dat is mooi van een staatssecretaris die in een kabinet zit dat mogelijk wordt gemaakt door de PVV. Daar kun je ook geen lid van worden. Wij krijgen steun van 1300 mensen die totaal 80.000 euro hebben overgemaakt aan

ons omdat ze natuurrechten hebben gekocht. Die financiële steun zegt mij meer dan het aantal leden. Het laat zien dat mensen echt betrokken zijn.

Bleker zou er goed aan doen zich zelf wat scheidener op te stellen. Hij zit in een minderheidskabinet van twee partijen die samen een derde van de stemmen hebben gehaald. Hij is zelf bovendien lid van een partij die gehalveerd is. Dan zou ik wat voorzichtiger omgaan met de erfenis die nota bene door zijn eigen partijgenoten is opgebouwd.”

Hij zegt dat het begrotingstekort nu eenmaal dwingt tot keuzes en dat hij goede ouderenzorg belangrijker vindt dan investeren in natuur.

“Dan had hij een andere baan moeten kiezen. De staatssecretaris voor natuur moet staan voor de natuur. Net zoals de minister van onderwijs staat voor onderwijs. Die hoor je toch ook niet zeggen dat zijn terrein nu even wat minder belangrijk is. Bovendien, over hoeveel geld hebben we het, we besteden jaarlijks net zo veel aan kauwgum als aan natuur.

Maar in plaats te staan voor de natuur roept hij boeren op om de wet aan hun laars te lappen. Lees maar na in de Limburger.”

(Bleker zei volgens die krant tegen boeren met een bedrijf bij Natura 2000 gebieden: ‘Limburgers zijn meesters in het zoeken van praktische

en pragmatische oplossingen in dit soort situaties. Ik zou zeggen: zoek die creatieve oplossingen. Doe het. En doe het vooral in stilte. Ik wil niet weten hoe u het doet, als het maar gebeurt.)

Hoe is het met de steun voor Das en Boom bij andere natuurorganisaties? Niemand steunt u openlijk.

“Sommige steunen ons, anderen niet. Er zijn drie organisaties die financiële steun geven. Al kan ik dat misschien beter niet zeggen, om geen heksenjacht te ontketenen. Bij de anderen is angst voor repercussies. Je ziet dat benoemingen niet doorgaan. Achter de schermen wordt bedreigd. Ik begrijp hun opstelling wel, ieder zijn rol. Ik heb voor deze rol gekozen.”

Jullie gaan soorten zoals het korhoen gebruiken om bij de rechter investeringen in de natuur af te dwingen. Veel ecologen vinden dat het natuurbeleid te veel op soorten gebaseerd was. In een dynamische natuur komen en gaan soorten. Hoe dynamisch is de natuur?

“De bedreigde soorten zijn als de kanariepietjes in de mijn. Volgens de regels die 25 landen hebben afgesproken moeten landen hun soorten beschermen. Alleen als je kan aantonen dat een soort hoe dan ook zal verdwijnen door bijvoorbeeld klimaatverandering, mag je hem laten uitsterven.

Ik was pas in Salland om te kijken naar de bescherming van het korhoen. Daar worden kraaien afgeschoten, haviken verjaagd, boekweitakkertjes aangelegd. En dat is ook terecht. Als wij in een park meer diersoorten kunnen behouden is dat prima. Een park kan rijker zijn dan de natuur. Nederland heeft geen echte natuur, die dieren komen uit een cultuurlandschap. Onze natuur is een tuin. We trekken bomen, we maaien gras.

De dynamiek in de natuur is trouwens ook juist een argument om meer te investeren. Bomen verhuizen niet stap voor stap. Je hebt die verbindingzones die Bleker heeft geschraapt juist nodig in een dynamische natuur.”

De site Blekerleaks heeft veel publiciteit gekregen, levert het ook veel munitie op voor de rechtszaken die jullie voorbereiden?

“In het begin wel, nu minder. Ik ga niet vertellen wat we binnenkrijgen. Op basis van onze opmerkingen zijn al een paar reparaties uitgevoerd. Ze wilden bijvoorbeeld de Nationale Parken overhevelen naar de provincies, maar dat mag niet volgens internationale verdragen. In de nieuwste versies is dat rechtgezet. Wij hebben er geen belang bij dat die gaten worden gedicht, ik heb bij de rechter liever slechte beleidsstukken.” <

redactie@vakbladnbl.nl